

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Tertium argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

niverint, tum vero aperte cognoscent, quam infirmum ex hujusmodi originationibus procedatur argumentum, ad nimiam lingua Ebraica vetustatem comprobandum.

Terium argumentum.

Clem. Alex.
Strom. I.

Quartum argumentum.

Hier. in Soph.
cap. 3.

*Quintum ar-
gumentum.*

*De origini li-
terarum Sa-
mariticarum
& Iudaica-
rum.*

August. Quæst.
69. in Exod.

VI. Hæc quæ dixi ostendunt argumenti levitatem, quod Deorum Ethnicorum nomina, ex Ebraica, ut volunt, lingua detorta subministrant; nam ex notationibus illis nominum pleraque itidem valde incertæ sunt, & si quæ certæ sunt, profluxerunt illa nomina ē Chananaea lingua, sive Ebraica, per commercia & colonias Ægyptiorum & Phœnicum, que fere fuerunt Abrahamo recentiores. His gentibus bona Græcanicæ Theologie pars accepta referenda est, & Græcorum Deorum complures Mose recentiores esse merito scripsit Clemens Alexandrinus; & nos Mosè ipsum eos esse satis probavimus. Græcorum autem numinibus recentiores sunt etiam gentium occidentalium Dii: nam quicquid istis vetustis jaētant, nugæ sunt, & fabula meret, quarum in veteribus memoris indicia extant omnino nulla.

VII. Ex eorumdem Phœnicum peregrinationibus factum est, ut in Occidente multa exticerint Ebraismi vestigia. In Oriente vero tot bella gesserunt Israëlitæ, tot incursionibus lacerati sunt à vicinis gentibus; tot *μετανοσίαις* & *διγνωσκίαις* in Ægyptum, in Babyloniam, & Assyriam disseminati, ut minime mirum sit linguam Ebraicam cum ipsa gente quaeverius se diffusisse; ac proinde corruit quod inde conflatum est quartum argumentum. Adeo linguarum diversitatem tantam non fuisse, ut omnis omnino illarum affinitas extineta sit. Constituerat Deus universalem illam lingua ita perturbare, ut opus inceptum Babelica turris intermitteretur. Satis ad id fuit alterum alterius loquela non intelligere. Quantalibet autem Chaldaicæ, Arabica, Ægyptiacæ, aliisque cum Ebraica intercedat affinitas; nihil magis tamen qui unam recte norit, omnes noverit. Prima vocabula Persica & Germanicæ linguae communia observarunt viri docti; plurima quoque Græcæ & Germanicæ non unam tamen ex altera proveniente quisquam, opinor, dixerit. Hinc denique facile se expedient, qui primævam lingua divisa in omnes linguis ac dispersam fuisse statuunt, tum cum ea exortæ sunt: nemini enim non apertum erit ac perspicuum, unde contingit ut aliquam cum aliis omnibus linguis affinitatem videatur Ebraismus retinere. Quod autem scripsit Hieronymus, linguam Ebraicam omnium linguarum esse matricem, nimis late pater, & angustius concludendum est, intra eas videlicet linguis ac gentes, quarum auctores Chananei habendi sunt.

VIII. Postrema ratio ab Ebraica lingua simplicitate & castitate deponita, facili negotio retunditur: nam cum aliquam ipsi cum aliis linguis cognitionem esse constet, puta cum Chaldaica & Arabica, quæ potius voces communes ex illa in has, quam ex his in illam transisse demonstrabitur? Nam quod aiunt **לְפָנֶיךָ** prius esse quam **בְּלֹא**; neque ut hoc ita esse probent rationem afferunt, neque ullam quæ id persuadeat ego video. An quod hoc est illo litera una longius? Ergo Latinae voces, mors, sors, sub, ancilla, antiquiores sunt illis unde ortæ sunt, **μέρος**, **θέρος**, **τέτταρες**, **φίλος**; & Gallica voces, tempus, corps, ail, sens, four, ouir, cruel, antiquiores illis, tempus, corpus, oculus, sensus, fodere, audire, crudelis: quod falsum tamen est.

IX. Ebraicas literas, sive characteres, dixi esse duplicis generis; Samaritanos, quorum auctorem ali Sethum, Abrahamum ali esse putant; & Iudaicos, quos Eldras, non sine Synagogæ magnæ, uti quidem reor, auctoritate ac nutu, captivitatis Babylonicæ temporibus ad deferenda sacra Volumina usurpavit, definis Samarianis qui haecenus inter Ebraeos fuerant in usu. Ego vero de elementis Ebraicis non aliter ac de Ebraica lingua sentio, præsca nempe illa, quæ Samaritanæ appellantur, mera esse Chananea, iisque tum primum usum esse Abramum, cum in Chananeam venit, & regionis illius linguam didicit; ac ea demum posteris cum lingua tradidisse, abolito Assyriarum literarum & lingue usu, quas ad hoc tempus usurpauerat. Ante Diluvium, vel confusionem Babelicam, scripture & literarum usus repertus sit, necne, incertum relinquo; adeo obscura res est, & argumenta levia, quibus probatur vel refellitur. Postquam turbata est hominum loqua ac divisa, tum vero ad notandos animi sensus & exprimendas voces, adhibitos reor characteres diversis temporibus, prout singularum gentium necessitas & ingenii largitor usus postulabat; sive jam ante usurpari soliti esent, sive jam tum primum reperti. Pristina vero elementa, quæ ante Babelicam confusionem in usu fuisse dicuntur, quoniam incertum est an aliqua tum fuerint, eo etiam incertius est quid illis factum sit: nec sine temeritate & reprehensionis periculo affirmaverit quisquam, vel ea exolevisse, vel in gentis alicuius usum velut hæreditario jure transisse. Quocirca merito dubitat Augustinus, an fatis probari possit Ebraicas literas à primis hominibus fuisse inventas, Noachio deinde traditas, ad Abramum demum ejusque posteros fuisse transmissas. Sua ergo elementa habuit Assyria gens, sua etiam Chananea. Illis cum assuevisset à pue-